

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

ДУБІНІНА Н.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

В умовах інформатизації освіти як пріоритетного напрямку модернізації освіти в умовах інформаційного суспільства виникає нагальна потреба формування інформаційної культури фахівця будь-якого профілю. У зв'язку з цим постає питання щодо формування позитивної мотивації студентів до застосування мультимедійних технологій в освітньому та професійному середовищі. Стаття присвячена проблемі застосування мультимедійних технологій у процесі підготовки фахівців немовних закладів вищої освіти та створенні необхідних умов для формування позитивної мотивації студентів до застосування означених технологій в навчальній та майбутній професійній діяльності. Описано структуру спецкурсу «Мультимедійні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі» та створення мультимедійного навчального середовища, яке оптимально поєднує освітні форми і методи, як традиційного, так й інноваційного характеру.

Проблемі мотивації навчальної діяльності присвячено праці таких науковців: Галкіна В., Грень Л., Ільїна Т., Кондратюк Г., Маркова А., Михайличенко В., Павловець Г., Пермінова Л., Полянська В., Солнцева Л., Філоненко В. та ін. На погляд Маркової А., мотивація навчальної діяльності існує як окремий вид мотивації та визначається рядом факторів: освітньою системою, закладом, де відбувається навчальний процес; організацією навчального процесу; суб'єктними особливостями того, хто навчається; суб'єктними особливостями педагога і його ставленням до учня; специфікою навчального предмета. Схожої думки дотримується Пермінова Л. Дослідниця зазначає, що навчальна мотивація є окремим видом мотивації та існує у нерозривному зв'язку з мотивацією як загальною психологічною категорією.

Ендеберя І. підкреслює, що на основі загальної мотивації навчальної діяльності у студентів з'являється певне ставлення до різних навчальних предметів. Воно обумовлюється: важливістю предмета для професійної підготовки; інтересом до певної галузі і певного предмета; якістю викладання (задоволенням заняттями з певного предмета); мірою труднощів оволодіння цим предметом, виходячи з власних здібностей; взаємовідносинами з викладачем даного предмета.

З огляду на вищевикладене, вважаємо, що формування позитивної мотивації навчальної діяльності у фаховоспрямованому мультимедійному середовищі дозволить посилити інтерес і позитивне ставлення студентів до застосування ІКТ в освітньому та професійному середовищі. З цією метою було створено спецкурс «Інформаційно-комунікаційні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі» й реалізовано у фахово спрямованому мультимедійному середовищі. Побудову фахово спрямованого мультимедійного середовища було здійснено за таким алгоритмом:

моделювання → конструювання → реалізація.

Означене мультимедійне середовище забезпечувало реалізацію таких завдань, як-от: планування освітнього процесу; організація навчальних занять; контроль рівня засвоєння навчального матеріалу; наочне подання фахового навчального матеріалу; забезпечення ефективної комунікативної взаємодії, в тому числі й дистанційної, між студентами та викладацьким складом; перехід від репродуктивної діяльності до творчої.

Створене середовище передбачало застосування автоматизованих інформаційних систем; інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ); мультимедійних технологій; мультимедійних засобів навчання; хмарних технологій, Web-сайтів зарубіжних та вітчизняних електронних наукових бібліотек, спеціалізованих навчальних та науково-дослідницьких сайтів, які застосовуються у професійній підготовці майбутніх юристів.

З метою ефективного функціонування фахово спрямованого мультимедійного середовища було виокремлено такі ресурси: технологічні (апаратні та програмні), навчально-методичні ресурси, інформаційні та організаційні ресурси; технічні та кадрові. До джерел передачі фахової навчальної інформації в умовах означеного середовища було віднесено інтерактивні електронні підручники та енциклопедії, бази даних, інформаційно-довідкові системи, ресурси Інтернету тощо. Інструментами навчальної діяльності було виокремлено мультимедійні тренажери, контролюючі програмні продукти, засобами комунікації, локальні комп'ютерні мережі та Інтернет.

Невід'ємною складовою створення фахово спрямованого мультимедійного середовища у процесі професійної підготовки було використання мультимедійних технологій. Застосування означених технологій сприяло візуалізації навчального матеріалу, робило його наочним і доступним для сприйняття завдяки інтерактивності та динамічності. З цією метою було доцільним застосування таких програмних засобів, як-от: PowerPoint, King soft Presentation, Apple Key Note, Flowboard, Movavi, Movie Maker, VSDC.

Інструментальною, технічною та технологічною основою функціонування фахово спрямованого навчального середовища було визначено веб-кільце порталів і сайтів університету під єдиним системним управлінням. Використання технологій Wi-Fi надало можливість користувачам використовувати власну комп'ютерну техніку, забезпечило доступ до мережі Інтернет, серверів дистанційного навчання, локальної мережі тощо. Застосування інтернет-сайтів було реалізовано з метою трансляції фахової навчальної інформації, комунікації, підвищення інформаційного потенціалу ВНЗ.

Особливо увагу було приділено інтерактивному програмно-технологічному навчальному комплексу на основі SMART Board та хмарним технологіям. Їх використання у процесі фахової підготовки майбутніх фахівців виявилось ефективним шляхом формування інформаційно-комунікативної компетентності й модернізації системи професійної підготовки.

Спецкурс «Мультимедійні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі» складався з трьох модулів. Лекційні та практичні заняття було викладались англійською мовою. Перший модуль спецкурсу «Знайомство з мультимедійними технологіями» передбачав розкриття таких тем, як історія виникнення ІКТ, сутність та класифікації ІКТ, сфери застосування ІКТ: наука, техніка, медицина, юриспруденція тощо.

У другому модулі спецкурсу «Специфіка застосування МТ в освітньому процесі ЗВО» було розглянуто МТ як провідні навчальні технології у ЗВО, виявлено класифікацію ІКТ за методичним призначенням, освітні мультимедійні видання та ресурси, особливості застосування ІКТ у процесі вивчення іноземної мови, місце МТ у сучасній системі вищої освіти України.

Третій модуль спецкурсу «Особливості застосування МТ в професійній сфері» мав на меті висвітлити досвід застосування МТ у ході суспільно-гуманітарної та фахової підготовки студентів, визначено специфіку професійно-зорієнтованої діяльності студентів за умов застосування МТ.

З метою перевірки набутих знань щодо сутності, видів та особливостей застосування МТ у різноманітних галузях виробництва було проведено модульний контроль та анкетування. Результати анкетування продемонстрували підвищення мотивації та наявність стійкого інтересу до застосування МТ освітньому та професійному середовищі, а також прагнення до здійснення творчої діяльності із застосуванням МТ.